

Keresztury Tibor

Rémálom a vonaton

A péntek esti intercityn körülbelül Cegléd táján elaludt egy debreceni intézményvezető. Ennek önmagában semmi hírértéke nincsen – jogában áll, megteheti –, ráadásul engem mondjuk nem is ért a dolog váratlanul: már Ferihegyen kiesett a kezéből az újság, azóta zajlott a gigászi küzdelem a pihentető öntudatlansággal kecsegtető édes álmom és az értelmes emberlét olvasgatással, sörivással, az ablakon való kibámulással kitölthető kereteit felkínáló ébrenlét között. Ment az a jól ismert bólogatás, amikor fokról fokra közelít az áll a mellhez, de Cegléd magasságáig nem dőlt még el a harc, mert amikor elérte, ijedten kapta fel a fejét az intézményvezető: rémült tekintettel pásztázta a vagon, hogy tisztázza, hol is van ő valójában, és amikor erre rájött, az láthatóan megnyugvással töltötte el. A szemben levő eszelős riadalmat vizenyős tompaság váltotta fel, de ennek bárgyú kifejezéstelensége sajnos nem volt sokáig csodálható, mert abban a szúrásban már húzták is a redőnyt rá a pillák, s indult a fej a nyakról szépen lassan lefelé, majd egy kicsit vissza, megint le, és így tovább. Ceglédnél viszont a szakaszos bólogatás ritmikáját döntő érvként egyetlen végleges, kőnehéz bólintás váltotta fel: befejeztem, az volt a jelentése, ennyit most az ébrenlétből, szasztok, nem csinálom tovább. S elaludt az intercityn ez az ismert intézményvezető.

Így, hogy az elalvás mechanizmusát nem tanulmányozhattam tovább, az újságokhoz folyamodtam gyanútlanul. Épp ott jártam, hogy kinevezték Szenes Andreát, amikor felhangzott az első vészjósló horkantás. De ezt nem úgy kell elképzelni, mint általában a horkolást, hanem mint amikor egy vaddisznót meglőnek, s előcsörtet a bokorból, hogy mentse az irháját a malacokkal egyetemben, továbbá, ha lehetséges, felöklelje, széttapossa és megegye haláltusa közben a vadászt. Egy ütemre kapta fel a fejét az intercity közönsége, ilyet nem hallott még életében senki, kiült az arcokra a döbbenettel vegyes csodálkozás a produkció nemzetközi szintű páratlansága okán. A mellette ülő apró, izgága és nagyon részeg ember egyszerűen félbehagyta a mobilon azt a fontos mondatot, amellyel tíz perce próbálta erős csuklások közt megmagyarázni már, miért hagyta ott a tudományos konferenciát. Épp ott járt, hogy *nem, én nem szívódtam fel, professzor úr, s egyetlen pohár söröcskét fogyasztottam csupán*, de most az amúgy is vagy ötször, ötfelől levezetett okfejtésbe végképp belezavarodott, s csak annak ismételtetésére szorítkozott, hogy *hikk, legyen, hikk, tekintettel, büf, professzor úr, hátrányos, hikk, hikk, hikk, helyzetű, büf, vagyok*. A remény, hogy ennyi volt e tényleg figyelemre méltó műsorszám, mindösszesen addig élt, míg az újságok fölé hajoltak újra a fejek. Onnantól már látszott, hogy a vonat e horkantással a pokol legmélyebb bugyrába vezető útra tér, melynek végén Kánaán lesz a debreceni megérkezés, de legalábbis Florida.

A másfél órás magánszám ugyanis, amit az emberünk ezek után előadott, egy fogókkal, tüzes vassal, árammal és kancsukával zajló kínzással felért. A nyitány után olyan összefüggő horkolásba kezdett, aminek a hangereje nemhogy elnyomta: egyenesen kiiktatta a vonatkattogást, az utazóközönséget pedig jeges rémülettel töltötte el. Mindeközben ráfordult a szomszédjára, ki megnyugodott volna éppen, hogy a professzor úrral végre sikerült tisztáznia a helyzetet. Segélykérőn pislogott ki a százhusz kilós súly alól, jobb kézzel tartotta a testet, a ballal meg az imént vásárolt sörét próbálta menteni, nehogy kilötyögjön még az is. A balga, ki közülünk hitt még abban, hogy hamarosan visszaáll az eredeti állapot, gyorsan csalatkozott: evidens módon kiderült ugyanis, hogy nem, egyáltalán nem kívánja abbahagyni ezt az

infernális decibellel zajló, hörgésszerű, állatias horkolást az intézményvezető, eszében sincs az alvás diszkrétebb vizeire evezni át, s ez a felismerés percek alatt egységfrontba kovácsolta a huszonhárom kocsi türelmét vesztő táborát. Először a test alatt is boszorkányos ügyességgel kortyolgató apró ember életét próbálta egy szolidáris utastárs megmenteni: betámasztott, s két kézzel nekitolta az ablaknak az intézményvezetőt. *Rázzák már meg*, ordította valaki túl a tolástól ütemet sem vesztő hörgést, *vagy fogják be az orrát legalább! Debrecenig mindannyian megőrülünk, ha ez így megy tovább*. A feladatra az újra levegőhöz jutott kicsi ember vállalkozott, de lecsapta a kezét, mint egy legyet, egyetlen hatalmas ütéssel álmában az intézményvezető, amitől annyira megijedt, hogy csuklani kezdett újra, s riadt képpel abba az irányba tekintett, amerről a felmentő mozgóbüfés újabb feltűnése volt várható. Hogy kudarcot vallott, szerepét egy idegesen felpattanó asszony vette át: a *Nők Lapjával* fejbe vágta vagy háromszor, majd rázni kezdte tiszta erejéből a nyakkendőnél fogva ezt az – ahogy akkor már nevezték – állatot. A mintegy húszfős kupaktanács Abonyán úgy döntött a hangzavarban, hogy kilöki Szolnokon, ha addig együttes erővel sem sikerül elhallgattatniuk. Ehelyett az történt, hogy a tárgyszemély hirtelen felugrott, de anélkül, hogy egyszersmind magához tért volna, s a szekálás hatására intézkedni kezdett. Először csak mutogatott, majd álmában letolta beosztottjait, üvöltve utasításokat adott teljesen összefüggéstelenül, egy kulcsot, aztán valami bizonylatokat követelt. E nem várt fejleményre visszahőkölt konzultálni a tanács. A szomszédja azon a véleményen volt, hogy olyan pont, mint a Professzor úr, de ránézett szúrósan egy atlétatrikós, s ettől inkább a jól bevált sörivásba feledkezett. *Ha gondolják*, vette át a szót a nézős, *én bebaszok neki egy akkorát, hogy attól elhallgat egészen biztosan*, egy nagymama viszont azt javasolta, ha megdöglik itt, az se jó: húzzák ki inkább a budiba. Közben azért rángatták is, pofozgatták folyamatosan, mire éktelen haragra gerjedt a továbbra is alvó ember, s azt kezdte két horkolás közt kiabálni, hogy önbecsülés. *Na, most meg ez a mániája*, jegyezte meg az egyfolytában csukló apró, az *önbecsülés*. *Nincs vele amúgy is épp elég bajunk*.

A kalauznak hatásköre nem volt, az utasoknak meg több ötletük. Tehetetlenül gubbasztott a helyén a vert sereg – azon az átkozott ülésen pedig nyitott szájjal, mint az isten, horkolt az intézményvezető, néha pedig felordított, *hol a főkönyv, a számlatömb*, valamint hogy *önbecsülés*. Így bukott el a csend ügye a hétórás intercityn, s robogott tovább a horkolás győztesen Nyíregyháza felé.